

ΔΡΑΣΗ Α7: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ**1. ΤΟ ΕΡΓΟ «ACTIONS FOR THE CONSERVATION OF COASTAL HABITATS AND SIGNIFICANT AVIFAUNA SPECIES IN NATURA 2000 NETWORK SITES OF EPANOMI AND AGGELOCHORI LAGOONS, GREECE» - ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ**

Η παρούσα μελέτη Στρατηγικής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων εντάσσεται στα πλαίσια υλοποίησης της Δράσης Α.7 του έργου LIFE 09 (NAT/GR/000343) **“Actions for the conservation of coastal habitats and significant avifauna species in NATURA 2000 network sites of Epanomi and Aggelochori Lagoons, Greece - Δράσεις για τη διατήρηση παράκτιων οικοτόπων και σημαντικών ειδών ορνιθοπανίδας των περιοχών του δικτύου “Natura 2000” λιμνοθάλασσα Επανωμής, λιμνοθάλασσα Αγγελοχωρίου”** (Ακρωνύμιο: ACCOLAGOONS).

Το έργο χρηματοδοτείται κατά 75% από το χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ LIFE+ NATURE AND BIODIVERSITY, ενώ το 25% αποτελεί την ίδια συμμετοχή των ακόλουθων εταίρων:

- Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, τ έως Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης (Coordinating beneficiary)
- Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης
- Διαβαλκανικό Κέντρο Περιβάλλοντος
- ΟΜΙΚΡΟΝ Σχεδιασμός, Μελέτη και Διαχείριση Περιβαλλοντικών και Τεχνικών Έργων Ε.Π.Ε.

Ο υπεύθυνος εταίρος για την υλοποίηση της Δράσης Α.7 είναι η εταιρεία ΟΜΙΚΡΟΝ Σχεδιασμός, Μελέτη και Διαχείριση Περιβαλλοντικών και Τεχνικών Έργων Ε.Π.Ε., με διακριτικό τίτλο «ΟΜΙΚΡΟΝ Ε.Π.Ε.».

Το έργο «Δράσεις για τη διατήρηση παράκτιων οικοτόπων και σημαντικών ειδών ορνιθοπανίδας των περιοχών του δικτύου “Natura 2000” λιμνοθάλασσα Επανωμής, λιμνοθάλασσα Αγγελοχωρίου» περιλαμβάνει τους εξής βασικούς άξονες παρέμβασης και επιμέρους δράσεις:

Α. ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ, ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Η/ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΔΡΑΣΗΣ

ΔΡΑΣΗ Α.1 Υπογραφή «Πρωτοκόλλου Συνεργασίας» με τους ιδιοκτήτες γης της περιοχής του προγράμματος

ΔΡΑΣΗ Α.2 Σχέδιο διαχείρισης του οικοτόπου προτεραιότητας 1120* "Posidonia beds" και άλλων θαλάσσιων τύπων οικοτόπων

ΔΡΑΣΗ Α.3 Σχέδιο αποκατάστασης των λειτουργιών της λιμνοθάλασσας Επανομή (οικότοπος προτεραιότητας *1150)

ΔΡΑΣΗ Α.4 Ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών για τη συλλογή, την επεξεργασία και τη διάχυση των δεδομένων ρύπανσης

ΔΡΑΣΗ Α.5 Σχέδιο διαχείρισης των οικοτόπων αναπαραγωγής και φωλεοποίησης των πτηνών προτεραιότητας

ΔΡΑΣΗ Α.6: Σχέδιο διαχείρισης επισκεπτών

ΔΡΑΣΗ Α.7: Στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση

C. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

ΔΡΑΣΗ C.1 Εγκατάσταση φιλικών προς το περιβάλλον αγκυροβολιών

ΔΡΑΣΗ C.2 Αποκατάσταση των λειτουργιών της λιμνοθάλασσας Επανομή

ΔΡΑΣΗ C.3 Απομάκρυνση απορριμμάτων από την περιοχή της λιμνοθάλασσας Επανομή

ΔΡΑΣΗ C.4 Τεχνικά έργα ερμηνείας περιβάλλοντος

D. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΔΡΑΣΗ D.1 Δημοσιότητα, πληροφοριακό υλικό και ενέργειες διάδοσης

ΔΡΑΣΗ D.2 Καθιέρωση του ηλεκτρονικού εργαλείου διαβούλευσης των συμμετόχων

E. ΓΕΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

ΔΡΑΣΗ E.1 Οργάνωση και διαχείριση του προγράμματος

ΔΡΑΣΗ E.2 Παρακολούθηση των θαλάσσιων τύπων οικοτόπων

ΔΡΑΣΗ E.3 Παρακολούθηση της ποιότητας νερού

ΔΡΑΣΗ E.4 Παρακολούθηση των ειδών και των τύπων οικοτόπων των πτηνών και των αμφίβιων

ΔΡΑΣΗ E.5 Δικτύωση με άλλα προγράμματα

ΔΡΑΣΗ E.6 Σχέδιο διατήρησης μετά το LIFE+

Στο πλαίσιο της οργάνωσης και διαχείρισης του έργου ACCOLAGOONS έχει συσταθεί Επιστημονική Επιτροπή με την υπ' αριθμ. 03/2472/15-11-2010 απόφαση του Νομάρχη Θεσσαλονίκης αποτελούμενη από:

1. Οικονομίδης Γεώργιος, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής εκ μέρους του Συντονιστή εταίρου "Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας"
2. Χαντζαρίδου Αναστασία, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής εκ μέρους του εταίρου "Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος Θεσσαλονίκης"
3. Τακαβάκογλου Βασίλης, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής εκ μέρους του εταίρου "Διαβαλκανικό Κέντρου Περιβάλλοντος"
4. Μαντζαβέλας Αντώνιος, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής εκ μέρους του εταίρου "ΟΜΙΚΡΟΝ Σχεδιασμός, Μελέτη και Διαχείριση Περιβαλλοντικών και Τεχνικών Έργων ΕΠΕ"

Στόχος της παρούσας μελέτης είναι η αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον των μέτρων που προτείνονται στις Δράσεις Α.2, Α.3, Α.5 και Α.6 του παραπάνω έργου, οι οποίες εντάσσονται στο επίπεδο των Προπαρασκευαστικών ενεργειών και την επεξεργασία των σχεδίων διαχείρισης ή/και των προγραμμάτων δράσης.

Ως περιοχή εφαρμογής των Δράσεων Α.2, Α.3, Α.5 και Α.6 ορίζεται η περιοχή των προστατευόμενων περιοχών Λ/Θ Αγγελοχωρίου και Λ/Θ Επανομής, οι οποίες διοικητικά εντάσσονται στον Δήμο Θερμαικού.

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ Α.2, Α.3, Α.5 ΚΑΙ Α.6

ΔΡΑΣΗ Α2: Σχέδιο διαχείρισης του οικοτόπου προτεραιότητας *1120 «Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia (posidonion oceanicae)» και των άλλων θαλάσσιων οικοτόπων της θαλάσσιας περιοχής του προγράμματος

Η δράση αποσκοπεί στην εκπόνηση ενός σχεδίου διαχείρισης που θα περιλαμβάνει τη διατύπωση διαχειριστικών στόχων και κατευθύνσεων καθώς και του προγράμματος δράσεων για την επίτευξη της καλής κατάστασης διατήρησης του οικοτόπου προτεραιότητας 1120 "Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με Posidonia" και των άλλων θαλάσσιων τύπων οικοτόπων στις περιοχές του έργου.

Κατά την υλοποίηση του σχεδίου αυτού, σύμφωνα με τις αρχές σχεδιασμού της διαχείρισης (IUCN 2003, Κακούρος κ.ά., 2004), πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω εργασίες:

- καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στις περιοχές του έργου (υφιστάμενα δεδομένα, υφιστάμενη διαχείριση, δραστηριότητες που εν δυνάμει επηρεάζουν την κατάσταση διατήρησης, στοιχεία της δομής των οικοτόπων στόχων της δράσης)
- δημιουργία δεδομένων βάσης για την παρουσία, εξάπλωση και χωρική κατανομή των οικοτόπων, μέσω της αναλυτικής χαρτογράφησης του βυθού και την παραγωγή των χαρτών βάσης
- εκτίμηση της κατάστασης διατήρησης του οικοτόπου προτεραιότητας 1120.

ΔΡΑΣΗ Α.3: Σχέδιο αποκατάστασης των λειτουργιών της λιμνοθάλασσας Επανομή (οικότοπος προτεραιότητας *1150)

Η δράση συμπεριλαμβάνει τον καθορισμό των στόχων της αποκατάστασης, τη λειτουργική αξιολόγηση κάθε υδροτοπικού βιοτόπου, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργικής αξιολόγησης των τάφρων και των κολπίσκων, την περιγραφή των προτεινόμενων μέτρων αποκατάστασης των υποβαθμισμένων λειτουργιών της λιμνοθάλασσας και τις τεχνικές προδιαγραφές τους.

Σκοπός του σχεδίου αποκατάστασης είναι να καθορίσει τους στόχους και τα μέσα για την αποκατάσταση της λιμνοθάλασσας Επανομής. Ειδικότερα το σχέδιο αποκατάστασης του υδροτόπου της Επανομής αποσκοπεί:

- α) Στον προσδιορισμό του βέλτιστου σεναρίου αποκατάστασης που θα παρέχει τις καλύτερες συνθήκες για τη μέγιστη ποικιλότητα των ενδιαιτημάτων και τη διατήρηση των πληθυσμών της ορνιθοπανίδας
- β) Στον προσδιορισμό των απαιτούμενων έργων-μέτρων που συνεισφέρουν για την αποκατάσταση των λειτουργιών της λιμνοθάλασσας της Επανομής.

ΔΡΑΣΗ Α.5: Σχέδιο διαχείρισης των οικοτόπων αναπαραγωγής και φωλεοποίησης των πτηνών προτεραιότητας

Η δράση συνολικά περιλαμβάνει ενέργειες καταγραφής, τους στόχους, τη λογική, τις μεθόδους και το πρόγραμμα δράσης για την αποκατάσταση των οικοτόπων αναπαραγωγής και φωλεοποίησης των πτηνών προτεραιότητας. Σκοπός του Σχεδίου Διαχείρισης είναι η διατήρηση και αύξηση των πληθυσμών των πτηνών των ειδών πτηνοπανίδας του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2009/147 ΕΚ που αναπαράγονται στις δύο Ζώνες Ειδικής Προστασίας της Επανομής και του Αγγελοχωρίου. Ο παραπάνω

σκοπός θα επιτευχθεί μέσω της διαχείρισης των οικοτόπων αναπαραγωγής, φωλεοποίησης, διατροφής και ανάπαυσης (διαχείμανσης) η οποία θα επιτευχθεί με το σχεδιασμό και την εφαρμογή βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων μέτρων και ρυθμίσεων στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης.

ΔΡΑΣΗ Α.6: Σχέδιο διαχείρισης επισκεπτών

Η δράση περιλαμβάνει την καταγραφή, την ανάλυση, και την αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης της περιοχής και την εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας με πρόταση ενός ολοκληρωμένου σχεδίου διαχείρισης των επισκεπτών (προσδιορισμός των εισόδων, των μονοπατιών και των ομάδων-στόχων επισκεπτών, πρόταση υποδομών ερμηνείας περιβάλλοντος, σχέδιο ενεργειών / επεμβάσεων πληροφόρησης, εκπαίδευσης, ευαισθητοποίησης και ανάπτυξης των δραστηριοτήτων οικοτουρισμού, ανάπτυξη ενός συστήματος παρακολούθησης).

Ο γενικός σκοπός του σχεδίου διαχείρισης - διακίνησης επισκεπτών είναι να δημιουργήσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις και να προτείνει έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό των αναγκαίων υποδομών, παρεμβάσεων, ενεργειών και λειτουργίας, ώστε ο τουρισμός να συμβάλλει στην προστασία του περιβάλλοντος, να προσδώσει τον χαρακτήρα του οικοτουρισμού στην περιοχή καθιστώντας τον ως ένα από τα μέσα κοινωνικής και οικονομικής αναζωογόνησης της ευρύτερης περιοχής.

3. ΕΚΤΙΜΗΣΗ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στόχος της παρούσας είναι η αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από την εφαρμογή των μέτρων – κατευθύνσεων που προτείνονται από τις Δράσεις Α.2, Α.3, Α.5, και Α.6. Η αξιολόγηση αυτή πραγματοποιήθηκε με βάση τις κατευθύνσεις και περιβαλλοντικές παραμέτρους που προτείνει η οδηγία 2001/42/ΕΚ περί «της εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων». Οι παράμετροι είναι: η βιοποικιλότητα, ο πληθυσμός και η ανθρώπινη υγεία, το έδαφος, τα ύδατα, ο αέρας, οι κλιματικοί παράγοντες, τα υλικά περιουσιακά στοιχεία, η πολιτιστική κληρονομιά (συμπεριλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής και αρχαιολογικής κληρονομιάς) και το τοπίο.

Σε γενικές γραμμές, οι Δράσεις Α.2, Α.3, Α.5 και Α.6 του Έργου LIFE 09 (NAT/GR/000343) «Δράσεις για τη διατήρηση παράκτιων οικοτόπων και σημαντικών ειδών ορνιθοπανίδας των περιοχών του δικτύου “Natura 2000” λιμνοθάλασσα Επανωμής, λιμνοθάλασσα Αγγελοχωρίου» αναμένεται να έχουν σημαντική θετική επίδραση στο σύνολο των περιβαλλοντικών παραμέτρων.

Οι **κυριότερες θετικές επιδράσεις** είναι:

Βιοποικιλότητα

- προσθήκη ενδιαιτημάτων για την πανίδα από φυτεύσεις και δημιουργία τεχνητών νησίδων,
- ενίσχυση τροφικών πλεγμάτων από τις υδατοσυλλογές και τα κανάλια,
- προστασία ενδιαιτημάτων από πλημμύρες,

- περιορισμός απειλών στα είδη χλωρίδας και πανίδας από τα μέτρα διαχείρισης ανθρώπινων δραστηριοτήτων, από τον περιορισμό των επισκεπτών στις προτεινόμενες διαδρομές και από την ενημέρωση του κοινού.

Πληθυσμός και Ανθρώπινη υγεία

- ευχαρίστηση και εξοικείωση των επισκεπτών από την ενημέρωση και παρατήρηση των ειδών ορνιθοπανίδας,
- προσέλκυση του ενδιαφέροντος των επισκεπτών προς μια οικοτουριστική προσέγγιση και γνωριμία των Προστατευόμενων Περιοχών,
- προσέλκυση ενδιαφέροντος τοπικής κοινωνίας από ανάδειξη αξίας των υδροτοπικών περιοχών.

Έδαφος

- συγκράτηση των φερτών υλικών, παγίδευση ρύπων και σταθεροποίηση του εδάφους από την κατασκευή των έργων ρυθμιστικής ζώνης και των υδατοσυλλογών,
- καλή ποιότητα εδάφους από τις δράσεις αποκομιδής των απορριμμάτων,
- περιορισμός διάβρωσης εδάφους και απομάκρυνσης βλάστησης από ρύθμιση βόσκησης και καθορισμού εισόδων και διαδρομών.

Υδατα

- βελτίωση της ποιοτικής κατάστασης υδάτων με την λειτουργία της ρυθμιστικής ζώνης και της φυσικής εγκατάστασης βλάστησης, των υδατοσυλλογών, των διωρύγων,
- Περιορισμός ρίψης απορριμμάτων από δράσεις ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης και τον καθορισμό προτεινόμενων διαδρομών.

Αέρας

- μείωση του θορύβου και ρύπων εντός των Π.Π. και κοντά στις φωλιές πτηνών από τη ρύθμιση της ανεξέλεγκτης κίνησης οχημάτων και τον καθορισμό εισόδων και διαδρομών, αλλά και από τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Υλικά περιουσιακά στοιχεία

- Αύξηση επισκεψιμότητας στα κέντρα εστίασης από την προσέλκυση επισκεπτών για την παρατήρηση των ειδών ορνιθοπανίδας και άλλες οικοτουριστικές δραστηριότητες (διαδρομές κτλ).

Πολιτιστική κληρονομιά

- Αύξηση επισκεψιμότητας στους αρχαιολογικούς χώρους πλησίον των Π.Π. από την προσθήκη των περιοχών πολιτιστικού ενδιαφέροντος στις προτεινόμενες διαδρομές.

Τοπίο

- αναβάθμιση της αισθητικής του τοπίου από τις φυτεύσεις, τον περιορισμό της καταπάτησης της βλάστησης και της ρίψης σκουπιδιών, και από τις δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης.

Ωστόσο διαπιστώθηκαν κάποιες αρνητικές επιπτώσεις για τον περιορισμό των οποίων προτάθηκε η υλοποίηση συγκεκριμένων μέτρων πρόληψης και αντιμετώπισης αυτών

καθώς και η ανάπτυξη ενός συστήματος παρακολούθησης, σε επίπεδο περιβαλλοντικής παραμέτρου.

Οι **κυριότερες αρνητικές επιδράσεις** είναι:

Βιοποικιλότητα –Αέρας –Έδαφος –Υδατα –Τοπίο

- κατά την κατασκευή των έργων διαμόρφωσης υδροπεριόδου και βελτίωσης υδραυλικών χαρακτηριστικών, δημιουργίας ενδιστοιχιωμένων ορνιθοπανίδας, όπου θα προκληθεί μέτρια όχληση στα είδη της πανίδας εξαιτίας των μηχανημάτων εκσκαφής και κατασκευής,
- σε περίπτωση μη τήρησης των προδιαγραφών για την χωροθέτηση και τα τεχνικά χαρακτηριστικά κατασκευής τόσο των έργων, όσο και των προτεινόμενων διαδρομών.

Πληθυσμός και Ανθρώπινη υγεία

- Δυσανασχέτηση από απαγορεύσεις που θέτουν οι προτεινόμενες διαδρομές, οι είσοδοι και από τη παρεμπόδιση διέλευσης των οχημάτων.

Υλικά περιουσιακά στοιχεία

- Δυσανασχέτηση από περιορισμούς στους εμπλεκόμενους που δραστηριοποιούνται οικονομικά εντός των Π.Π., όπως οι ιδιοκτήτες κέντρων εστίασης και οι κτηνοτρόφοι.

4. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Βιοποικιλότητα, Πανίδα και Χλωρίδα

- εγκατάσταση βλάστησης για τη δημιουργία ρυθμιστικής ζώνης για την αντιμετώπιση επιπτώσεων από την απομάκρυνση της βλάστησης.
- κατασκευή των έργων κατά τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο για την αντιμετώπιση των οχλήσεων στην πανίδα.
- αυστηρός έλεγχος της τήρησης των τεχνικών προδιαγραφών των έργων και της χωροθέτησης αυτών

Πληθυσμός και Ανθρώπινη Υγεία

- ευρεία ενημέρωση των επισκεπτών για τους εναλλακτικούς τρόπους πρόσβασης στις παραλίες της περιοχής για την αντιμετώπιση ενδεχόμενων αντιδράσεων εξαιτίας της διακοπής της διέλευσης των οχημάτων μέσα από τον υγρότοπο.
- Αποκατάσταση μετά το πέρας των εργασιών όσων δρόμων πρόσβασης χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή των έργων και εφόσον έχουν υποστεί καταστροφές ή μείωση της βατότητάς τους.

Έδαφος

- τα προϊόντα που θα παραχθούν από τις εκσκαφές που προβλέπει η Δράση Α.3, θα χρησιμοποιηθούν εξ' ολοκλήρου για την κατασκευή των τεχνητών νησίδων και τη διαμόρφωση των πρανών των καναλιών επομένως δεν θα απαιτηθεί χώρος απόθεσης υλικών.

- αυστηρός έλεγχος της τήρησης των προδιαγραφών των έργων που εξειδικεύτηκαν για τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και την χωροθέτηση αυτών

Υδατα

- κατασκευή των προτεινόμενων υδατοσυλλογών κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, όπου οι παροχές των χειμάρρων είναι ελάχιστες έως μηδαμινές,
- αυστηρός έλεγχος της τήρησης των προδιαγραφών των έργων που εξειδικεύτηκαν για τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και την χωροθέτηση αυτών

Ατμόσφαιρα και κλιματικοί παράγοντες

- οι όποιοι σωροί προϊόντων εκσκαφής και προσωρινών αποθηκευόμενων αδρανών πρέπει να διαβρέχονται περιοδικά, ιδίως κατά τις ξηρές περιόδους.
- να αποφεύγεται η επί μακρόν απόθεση χωματουργικών ή αδρανών υλικών σε οποιοδήποτε χώρο εργασιών.

Υλικά Περιουσιακά Στοιχεία

- ενθάρρυνση των κατοίκων και επιχειρηματιών της τοπικής κοινωνίας στην εμπλοκή σε οικονομικές δραστηριότητες σχετικές με τον οικοτουρισμό (ξεναγήσεις κτλ)

Πολιτιστική κληρονομιά

Δεν προβλέπονται αρνητικές επιπτώσεις.

Τοπία

- απόκρυψη κατά το δυνατόν των θέσεων ανάπτυξης των εργοταξίων.
- αυστηρός έλεγχος της τήρησης των προδιαγραφών των έργων που εξειδικεύτηκαν για τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και την χωροθέτηση αυτών

5. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

Βιοποικιλότητα, πανίδα και χλωρίδα

- Μεταβολή της έκτασης των οικοτόπων (%)
- Ρυθμός μείωσης ή αύξησης των πληθυσμών των προστατευόμενων ειδών (κατά είδος εάν είναι εφικτό)
- Απώλειες ειδών πανίδας (%)

Πληθυσμός και Ανθρώπινη Υγεία

- Πλήθος καταγγελιών ανά έτος ως προς την όχληση από την ηχορύπανση και την έλλειψη μέτρων συλλογής απορριμμάτων και διαχείρισης αποβλήτων (υγρών και στερεών).

Έδαφος

- Πλήθος αποκαταστάσεων χώρων/ Πλήθος επεμβάσεων
- Πλήθος υποδομών

Υδατα

- Μεταβολή Υδατικού Ισοζυγίου
- Μεταβολή Φυσικοχημικής Ποιότητας Επιφανειακών και Παράκτιων Υδάτων
- Μεταβολή Χημικής Κατάστασης Επιφανειακών και Παράκτιων Υδάτων

- Παρακολούθηση Υδρομορφολογικών Χαρακτηριστικών Επιφανειακών και Παράκτιων Υδάτων

Ατμόσφαιρα και κλιματικοί παράγοντες

- Ημέρες υπέρβασης ορίων ποιότητας ατμοσφαιρικών ρύπων

Υλικά περιουσιακά στοιχεία

- Αλλαγές στις χρήσεις γης,
- Μεταβολές στην αξία της γης πλησίον της περιοχής μελέτης,
- Πλήθος νέων κατοικιών -Πολεοδομική ανάπτυξη

Πολιτιστική κληρονομιά

- Πλήθος επισκεπτών των χώρων αυτών.

Τοπίο

Η παρακολούθηση του τοπίου θα μπορεί να πραγματοποιείται μέσω των προτεινόμενων δεικτών, από τις δράσεις Α.2, Α.3, Α.5 και Α.6.